

Vreemdelingenbeleid. Verslag van een schriftelijk overleg, vastgesteld op 26 april 2011. Antwoord op de schriftelijke vragen ter voorbereiding op het algemeen overleg wijzigingen asielprocedures op 27 april 2011.

Situaties waarin een verzoek om een voorlopige voorziening in Nederland mag worden afgewacht

Deze leden ontvangen graag een reactie op de brief gericht aan de minister van de Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken van 12 april 2011 over beleid ten aanzien van verzoeken om voorlopige voorziening.

De leden van de SP-fractie vragen naar mijn reactie op het briefadvies van de Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken (ACVZ) van 12 april 2011 over beleid ten aanzien van verzoeken om voorlopige voorziening (vovo's). De ACVZ is kritisch over het beleid inzake vovo's zoals dat reeds door eerdere kabinetten is gevoerd alsmede de wijziging die is beschreven in mijn brief aan uw Kamer van 11 januari 2011. Naar het oordeel van de ACVZ staat het vovo-beleid op gespannen voet staat met de waarborgen uit het Europese recht en het EVRM.

In reactie hierop acht ik het vooreerst van belang vast te stellen dat volgens de ACVZ de beleidsdoelstellingen van het kabinet rond het gewijzigde vovo-beleid legitiem zijn en dat het stelsel van spoedvovo's en de piketregeling goed werkt. Ik waardeer voorts de bijdrage die het ACVZ heeft willen leveren aan de gevoelde problematiek met haar voorstel om alle vovo's in het vervolg binnen vier weken door de rechtbanken te laten behandelen.

Het voorstel van de ACVZ zal echter in de praktijk onvoldoende zijn om de beleidsdoelen te bereiken. Hoewel ik vanzelfsprekend het belang van snelle procedures onderschrijf zou het voorstel van de ACVZ tot gevolg hebben dat een vreemdeling die elke 4 weken een herhaalde aanvraag in blijft dienen zonder dat daar nieuwe feiten aan ten grondslag worden gelegd nimmer uitzetbaar zal worden. Het tegengaan van frustratie van het vertrek zou met dit voorstel dan ook niet worden bereikt.

De juridische waardering van de ACVZ van het beleid van eerdere kabinetten alsmede de meest recente beleidswijziging volg ik niet. Het door de ACVZ gekozen standpunt is op zichzelf niet nieuw en is in de achterliggende jaren al eerder geuit door een aantal juristen. De ACVZ trekt haar conclusies in belangrijke mate uit jurisprudentie van het EHRM. Deze jurisprudentie kan echter niet zomaar worden vertaald naar het Nederlandse stelsel omdat duidelijk sprake is van verschillende situaties en stelsels. Van belang acht de ACVZ onder meer de uitspraken van Gebremedin tegen Frankrijk en M.S.S. tegen België. In de Franse zaak ging het om een situatie waarin een weigering aan de grens niet alleen de weigering inhoudt om het grondgebied te betreden, maar tevens betekent het dat iemand de mogelijkheid wordt onthouden om bij de autoriteiten een officiële asielaanvraag in te dienen, omdat daarvoor toegang tot het grondgebied is vereist. In de Belgische zaak constateerde het EHRM dat de rechtsprekende Belgische instantie niet kon en mocht oordelen over het gehele geschil maar slechts over een deel van het geschil. Beide gevallen zijn niet vergelijkbaar met de Nederlandse situatie.

In de Nederlandse situatie mag de rechter die oordeelt over de spoedvovo kennis nemen van alle door de vreemdeling naar voren gebrachte argumenten en deze betrekken bij zijn oordeel.

Ook bij twijfel staat het de rechter vrij om het verzoek van de vreemdeling toe te wijzen. Ook biedt de Nederlandse situatie de mogelijkheid voor de vreemdeling om altijd - al is het middels een spoedvovo - een rechterlijk oordeel te krijgen nog voor de daadwerkelijke uitzetting; hetgeen ook naar het oordeel van de ACVZ goed werkt.

Kern van de recente beleidswijziging is dat bij een herhaalde aanvraag zonder nieuwe feiten een voorlopige voorziening niet mag worden afgewacht. In die gevallen heeft in de eerdere procedure dus al een rechterlijk oordeel kunnen plaatsvinden, ook ten aanzien van het risico op schending van artikel 3 EVRM. In de jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (de Afdeling) zie ik bevestiging van mijn oordeel dat het Nederlandse vovo-stelsel past binnen de uitgangspunt van het Europese recht. In een uitspraak van 22 september van vorig jaar¹ heeft de Afdeling in een zaak waarin een vreemdeling zijn voorlopige voorziening niet mocht afwachten (en dus bij dreigende uitzetting in beginsel was aangewezen op een spoedvovo) geoordeeld dat het stelsel voldoet aan de vereisten van artikel 39 van de Europese asielprocedurerichtlijn, waarin het recht op een effectief rechtsmiddel is verwoord.

In het advies is de ACVZ voorts kritisch over het feit dat wanneer vreemdelingen in het uitzetcentrum (UC) worden geïnformeerd over de precieze vluchtdatum, niet tevens de gemachtigde wordt geïnformeerd. In reactie hierop acht ik het van belang dat wanneer een vreemdeling in bewaring wordt gesteld hiervan altijd melding wordt gemaakt aan een gemachtigde, dan wel in dat verband een gemachtigde wordt toegevoegd. Bij plaatsing van een vreemdeling in een uitzetcentrum is duidelijk dat uitzetting op korte termijn aan de orde is. Vreemdelingenbewaring is immers ter fine van uitzetting. Uit jurisprudentie van de Afdeling² blijkt dat vanaf dat moment spoedeisend belang geldt en de gemachtigde dus al de benodigde stappen kan ondernemen. Hoewel de vreemdeling ook nog uiterlijk 24 uur voor uitzetting wordt geïnformeerd over het precieze moment van de uitzetting is die informatie dus niet essentieel voor het tijdig kunnen voeren van de benodigde juridische procedures. Bovendien wordt tijdens het eerste vertrekgesprek op het uitzetcentrum de vreemdeling met een informatiefolder nogmaals gewezen op zijn mogelijkheden en is er voldoende ruimte om in contact te treden met zijn gemachtigde. De folder is in vele talen beschikbaar.

---

¹ LJN BN8249, Raad van State, 22 september 2010, 200906855/1/V1

² LJN BQ0754, Raad van State, 4 april 2011, 201100190/2/V3